

SPECYFIKACJA TECHNICZNA**ST-12.00****ROZRUCH MECHANICZNY, HYDRAULICZNY I
TECHNOLOGICZNY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**

Nazwy i kody robót według kodu numerycznego słownika głównego Wspólnego Słownika Zamówień (CPV)

Kod CPV:

90481000-2 Eksploatacja zakładów oczyszczania ścieków.

[90713100-9](#) Usługi konsultacyjne dotyczące zaopatrzenia w wodę i obróbki ścieków inne niż związane z branżą budowlaną

Spis treści

1 WSTĘP	215
1.1 PRZEDMIOT SPECYFIKACJI TECHNICZNEJ.....	215
1.2 ZAKRES STOSOWANIA SPECYFIKACJI TECHNICZNEJ	215
1.3 ZAKRES PRAC OBJĘTYCH SPECYFIKACJĄ TECHNICZNĄ.....	215
1.4 OKREŚLENIA PODSTAWOWE.....	216
1.5 OGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT.....	216
2. MATERIAŁY	217
3. SPRZĘT	217
4. TRANSPORT	218
5. WYKONANIE ROBÓT	218
5.1. OGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT.....	218
5.2. WARUNKI WYKONANIA ROBÓT W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA BHP.....	218
5.3. WARUNKI WYKONANIA ROBÓT W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA PPOŻ.....	219
5.4. SPOSÓB WYKONANIA ROZRUCHU.....	219
5.4.1. PRACE PRZYGOTOWAWCZE.....	219
5.4.2. ROZRUCH MECHANICZNY OCZYSZCZALNI.....	220
5.4.3. ROZRUCH HYDRAULICZNY.....	220
5.4.4. ROZRUCH TECHNOLOGICZNY.....	221
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT	222
7. OBMIAR ROBÓT	223
8. ODBIÓR ROBÓT	223
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI	224
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	224
10.1. ELEMENTY DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ.....	224
10.2. NORMY.....	224
10.3. INNE.....	226

1 WSTĘP

1.1 Przedmiot Specyfikacji Technicznej

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej są wymagania dotyczące rozruchu oczyszczalni ścieków na zadania: „**Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kłodzku**”.

1.2 Zakres stosowania Specyfikacji Technicznej

Specyfikacja Techniczna stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zleceniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1

1.3 Zakres prac objętych Specyfikacją Techniczną

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą prowadzenia robót przy rozruchu oczyszczalni oraz czynności umożliwiających dopuszczenie oczyszczalni do eksploatacji. W ramach rozruchu Wykonawca przygotowuje wszystkie niezbędne materiały do uzyskania pozwolenia na użytkowanie oczyszczalni ścieków, zgodnie z prawem polskim.

Rozruch składa się z następujących faz:

- rozruch techniczny złożony z rozruchu:
  - a/ mechanicznego,
  - b/ hydraulicznego,
- rozruch technologiczny złożony z:
  - a/ testów gwarancyjnych dla zakupionych maszyn i urządzeń,
  - b/ właściwego rozruchu oczyszczalni na ściekach i osadach,
  - c/ opracowania dokumentacji porozruchowej,
  - d/ zatwierdzenia dokumentacji porozruchowej,
  - e/ eksploatacji wstępnej.

Rozruch obejmuje całą oczyszczalnię ze szczególnym uwzględnieniem następujących obiektów:

Węzeł rozruchowy nr 1:

- komora połączeniowa,
- instalacje w budynku krat i piaskowników, z wyj. instalacji dawkowania koagulantu,
- pompownia główna.

Węzeł rozruchowy nr 2:

- blok biologiczny,
- hala dmuchaw,
- instalacja dawkowania koagulantu.

Węzeł rozruchowy nr 3:

- pompownia osadu nadmiernego,
- instalacja do zagęszczania osadów,
- OKF.

Węzeł rozruchowy nr 4:

- zbiornik retencyjny wód deszczowych,
- komora przelewowa, spustowa i osadowa.

Węzeł rozruchowy nr 5:

- suszarnia osadów ściekowych.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w zarządzeniu Nr 37 MBiPMB z dnia 1.08.1975 roku w sprawie rozruchu inwestycji nie podlegają rozruchowi:

- wewnętrzne instalacje elektryczne (siła, światło),
- stacja transformatorowa,
- linie napowietrzne SN i NN,
- urządzenia i instalacje teletechniczne,
- sieci wod.-kan., c.o., wentylacji wraz z uzbrojeniem w zakresie instalacji wewnętrznych nie technologicznych,
- transport wewnętrzny,
- urządzenia socjalne i wyposażenie obiektów nieprodukcyjnych,
- dźwigi i suwnice typowe.

W zakres rozruchu wchodzi ponadto następujące czynności organizacyjne:

- opracowanie i zatwierdzenie przez Zamawiającego projektu rozruchu;
- organizację i zatrudnienie Grupy Rozruchowej składającej się z przedstawicieli Wykonawcy (kierownika grupy, technologa oraz elektryka – automatyka) oraz pracowników rozruchu;
- organizację i zatrudnienie Komisji Rozruchowej złożonej z przedstawicieli Inwestora, Projektanta, Przyszłego Użytkownika oraz Inżyniera,
- przeprowadzenie szkolenia pod względem bhp i ppoż. oraz obsługi urządzeń dla osób skierowanych do pracy w oczyszczalni ścieków przez Przyszłego Użytkownika,
- przeprowadzenie szkolenia przyszłej załogi w zakresie eksploatacji oczyszczalni i podstawowych badań laboratoryjnych.

1.4 Określenia podstawowe

Określenia podstawowe podane w niniejszej S.T. są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami i Specyfikacją Techniczną ST- 00.00. „Wymagania ogólne”.

1.5 Ogólne wymagania dotyczące robót

1.5.1. Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST-00.00 „Wymagania ogólne”.

1.5.2. Wykonawca robót odpowiedzialny jest za jakość ich wykonania oraz zgodność z dokumentacją projektową, S.T. i obowiązującymi normami. Ponadto Wykonawca wykona roboty zgodnie z poleceniami Inżyniera.

1.5.3. Roboty rozruchowe wykonywać zgodnie z przepisami BHP, warunkami odbioru robót, dokumentacjami techniczno – ruchowymi i instrukcjami eksploatacji urządzeń oraz sztuką budowlaną.

1.5.4. Warunki przystąpienia do rozruchu oczyszczalni

- opracowanie i zatwierdzenie przez Zamawiającego projektu rozruchu, zawierającego m.in. harmonogram, zapotrzebowanie na media, organizację prac, zatrudnienie, opis urządzeń i obiektów, warunki wykonania rozruchu itp.;
- dokonanie odbioru części budowlanej i instalacji wewnętrznych,
- dokonanie odbioru części energetycznej,
- zapoznanie się z dokumentacją techniczno-ruchową urządzeń oczyszczalni,
- sprawdzenie zgodności wykonania obiektów i urządzeń z projektem,
- sprawdzenie warunków technicznych oraz warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, jakie powinny spełniać obiekty i urządzenia oraz sprawdzenie ich gotowości do uruchomienia i ujawnienie wszystkich usterek i braków,

Część III - Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych

ST-12.00 – Rozruch mechaniczny, hydrauliczny i technologiczny

---

- usunięcie stwierdzonych usterek, uzupełnienie i ostateczne przygotowanie urządzeń do rozruchu,
- sprawdzenie kwalifikacji personelu mającego obsługiwać urządzenia oczyszczalni oraz prowadzenie kontroli ich działania,
- usunięcie zabezpieczeń i zbędnych smarów konserwacyjnych oraz uzupełnienie smarem roboczym części ruchomych podzespołów,
- usunięcie zanieczyszczeń pozostałych po pracach montażowych, szczególnie ze zbiorników, studzienek, pomostów itp.
- uruchomienie systemu AKPiA.

2. MATERIAŁY

Materiały i surowce stosowane w rozruchu oczyszczalni ścieków stosować zgodnie z Projektem Budowlanym stanowiącym część Dokumentów Przetargowych, dokumentacjami techniczno – ruchowymi urządzeń, do których są stosowane oraz poleceniami Inspektora Nadzoru.

Materiałami i surowcami przewidzianymi do stosowania w ramach rozruchu są:

- energia elektryczna,
- woda wodociągowa,
- ścieki i osady w wymaganej ilości i jakości – zapewnia Zamawiający,
- koagulant – zapewni Zamawiający,
- polielektrolit – zapewni Zamawiający,
- zestaw odczynników do analiz laboratoryjnych.

Energia elektryczna i woda wodociągowa doprowadzone są do oczyszczalni ścieków, a ich koszt zużycia obciąża Zamawiającego.

Koszty eksploatacyjne związane z funkcjonowaniem istniejącego układu technologicznego pracującego w okresie rozruchu oczyszczalni ponoszone będą przez Zamawiającego.

Nie przewiduje się w ramach rozruchu wbudowywania jakichkolwiek urządzeń.

3. SPRZĘT

Wszystkie urządzenia muszą posiadać dokumentację techniczno – ruchową, atesty producenta, certyfikaty lub aprobaty techniczne, odpowiadać wymogom PN, BN a ponadto uzyskać akceptację Inżyniera przed zastosowaniem.

Podstawowymi urządzeniami stosowanymi w rozruchu są:

Sprzęt laboratoryjny przenośny

- tlenomierz,
- pH-metr,

Sprzęt laboratoryjny stały

- spektrofotometr,
- termoreaktor,
- suszarka,
- leje sedymentacyjne typu IMHOFFA wraz ze statywem,
- waga elektroniczna,
- termostat,
- lodówka,
- zestaw szkła laboratoryjnego.

Sprzęt transportowy

- samochód osobowy do przewozu próbek laboratoryjnych,
- samochód dostawczy 0,9 T.

4. TRANSPORT

- 4.1. Ogólne wymagania odnośnie transportu podano w ST- 00.00 „Wymagania ogólne”.
- 4.2. Transport materiałów i urządzeń winien odbywać się z zachowaniem warunków transportu stawianych przez ich producentów.
- 4.3. Urządzenia, materiały sypkie w workach oraz materiały w pojemnikach należy transportować samochodem dostawczym.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót podano w ST- 00.00. „Wymagania ogólne”.

5.2. Warunki wykonania robót w zakresie zabezpieczenia BHP.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za dostosowanie oczyszczalni w całości do wymogów obowiązujących w dniu składania oferty przepisów z zakresu bhp, tak aby możliwe było przekazanie całej oczyszczalni do użytkowania i bezpiecznej eksploatacji.

Przedstawione poniżej wymagania są minimalnymi wymaganiami wg wiedzy Zamawiającego. Przedstawione informacje i wymagania mają charakter pomocniczy dla przygotowania oferty.

5.2.1. Wyposażenia BHP – wymagania ogólne

Poszczególne obiekty i urządzenia oczyszczalni powinny mieć ustalone nazwy uwidocznione na przymocowanych tablicach. Instalacje stosowane w budynku powinny posiadać oznaczenia umożliwiające łatwe rozróżnianie przesłanych mediów. Wszystkie zasuwki i zawory powinny mieć oznaczone położenie w którym otwierają lub zamykają przewód.

Prace niebezpieczne powinny być wykonywane co najmniej przez dwie osoby,

Obiekty o charakterze zbiorników powinny być wyposażone w sprzęt ratunkowy, taki jak koła ratunkowe z rzutką, linki asekuracyjne i bosaki.

Na całym terenie oczyszczalni należy utrzymywać należyty porządek, przy czym w lecie pielęgnacja zieleni oraz odśnieżanie przejść i dojść do poszczególnych obiektów obciążają Zamawiającego.

5.2.2. Wykaz niezbędnych instrukcji oraz znaków BHP

Obiekty budowane i przebudowywane należy wyposażyć w instrukcje i znaki zawieszane przy stanowiskach pracy.

Poniżej podaje się orientacyjną liczbę instrukcji i znaków bhp.

Faktyczną potrzebną ilość ustali Wykonawca w porozumieniu z Inżynierem oraz odpowiednimi służbami (inspektor pracy, specjalista bhp).

1. 0219 - Zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach- zawiesić przy apteczkach 1 szt.
2. OS211 – Instrukcja BHP w oczyszczalni ścieków 1 szt.
3. OS 212 – Instrukcja BHP w przepompowniach ścieków 1 szt.

ST-12.00 – Rozruch mechaniczny, hydrauliczny i technologiczny

4. J070 Obsługa sprężarek powietrznych 1 szt.
5. OS217 – Wykonywanie prac w zbiornikach zamkniętych 1 szt.
6. Elektryk Konserwator 2 szt.
7. Konserwator sieci wod-kan 2 szt.
8. L 302 – Wykaz rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby 2 szt.

5.3. Warunki wykonania robót w zakresie zabezpieczenia ppoż.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za dostosowanie następujących obiektów: suszarnia osadów ściekowych – hala nr 2 oraz pomieszczenie koagulantu do wymogów obowiązujących w dniu składania oferty przepisów z zakresu ochrony ppoż, tak aby możliwe było przekazanie całej oczyszczalni do użytkowania i bezpiecznej eksploatacji.

Przedstawione poniżej wymagania są minimalnymi wymaganiami wg wiedzy Zamawiającego. Przedstawione informacje i wymagania mają charakter pomocniczy dla przygotowania oferty.

5.4. Sposób wykonania rozruchu

Celem rozruchu jest osiągnięcie przez oczyszczalnię stabilnych efektów pracy zgodnych z założeniami projektowymi i przepisami obowiązującymi w zakresie odprowadzenia ścieków w dniu składania oferty.

Osiągnięcie parametrów jakościowych dla ścieków oczyszczonych musi mieć stabilny charakter i mieć miejsce przy poprawnym funkcjonowaniu wszystkich urządzeń i systemów. Muszą być zapewnione warunki do dalszego takiego funkcjonowania po zakończeniu rozruchu. Za osiągnięcie tych celów odpowiedzialny jest Wykonawca. Ewentualne wady Dokumentacji Projektowej jakie zdaniem Wykonawcy rzutują na efekty uzyskane w rozruchu i działanie oczyszczalni należy zgłaszać przed złożeniem oferty. Zgłoszenie zastrzeżeń w terminie późniejszym nie zmienia warunku pełnej odpowiedzialności Wykonawcy za efekty działania oczyszczalni. Roboty rozruchowe będą obejmować następujące etapy:

- prace przygotowawcze do rozruchu
- rozruch mechaniczny,
- rozruch hydrauliczny,
- rozruch technologiczny,

Każdy z wymienionych etapów rozruchu winien być zakończony stosownym protokołem Komisji Rozruchowej. Przystąpienie do kolejnego etapu wymaga zgody Inżyniera. Wykonawca będzie odpowiedzialny za określenie właściwych działań w każdej fazie rozruchu. Rozruch należy prowadzić dla wyodrębnionych węzłów rozruchowych oczyszczalni zgodnie z ustaleniami z Inżynierem. W czasie rozruchu należy w Dzienniku Rozruchu odnotowywać przebieg rozruchu, wykonane czynności, uzyskane parametry, stwierdzone problemy itp. oraz załączać dokumenty takie jak wyniki analiz laboratoryjnych, protokoły poszczególnych faz rozruchu i inne dokumenty istotne merytorycznie dla rozruchu. Wykonawca zapewni personel dla prac rozruchowych. Zapewniona będzie właściwa ilość osób i o odpowiednich kwalifikacjach dla przeprowadzenia rozruchu. Wady i braki stwierdzone w czasie rozruchu urządzenia będą usuwane niezwłocznie.

5.4.1. Prace przygotowawcze

Ramowy zakres ważniejszych czynności kontrolujących zgodność wykonanych obiektów i urządzeń oczyszczalni z projektem ze względu na funkcjonalność działania:

- sprawdzenie wymiarów gabarytowych obiektów, średnic rurociągów i armatury, rzędnych i spadków obiektów i rurociągów,
- sprawdzenie jakościowego wykończenia powierzchni wewnętrznych komór, sprawdzenie poprawności wykonania przejść rurociągów przez ściany,
- sprawdzenie poprawności usytuowania i rodzaju urządzeń,
- poprawności usytuowania armatury i rurociągów,
- sprawdzenie poprawności działania instalacji przygotowania i dawkowania koagulantu,
- sprawdzenie poprawności wykonania wentylacji obiektów,
- sprawdzenie wymiarów pomostów i barierek,
- zapewnienie wyposażenia oczyszczalni w sprzętu BHP i ppoż,
- przedłożenie opracowanego przez Wykonawcę „Projektu rozruchu” zawierającego m.in. wykaz personelu prowadzącego rozruch, ewentualne propozycje wyodrębnienia węzłów podlegających odrębnie rozruchowi, plan prac rozruchowych (szczegółowy harmonogram) i plan szkoleń. Projekt rozruchu podlega zatwierdzeniu przez Inżyniera.
- przedłożenie przez Wykonawcę Dziennika Rozruchu,
- zaznajomienie się osób biorących bezpośrednio udział w rozruchu z instrukcją rozruchu oraz Instrukcjami obsługi i konserwacji ujętych w DTR urządzeń.

5.4.2. Rozruch mechaniczny oczyszczalni

W ramach rozruchu mechanicznego zostanie przeprowadzona kontrola czystości obiektów i rurociągów, poprawności montażu urządzeń oraz ich rozruch „na sucho”. Rozruch ten będzie przeprowadzany oddzielnie dla poszczególnych elementów i wyposażenia obiektów oraz odcinków przewodów przynależnych do ustalonych węzłów rozruchowych.

Czynności rozruchu mechanicznego polegają na dokładnym zapoznaniu się z DTR poszczególnych maszyn i urządzeń oraz sprawdzeniu:

- połączeń przewodów technologicznych,
- działania armatury na rurociągach zamkniętych,
- prawidłowości montażu maszyn i urządzeń, a w szczególności ustawienia ich na płycie fundamentowej, zamocowania oraz współosiowości ustawienia maszyn i napędu, kierunku napędu, zachowania rzędnych króćców,
- działania pracy przenośników, płuczki piasku i skratek, komparatora skratek, systemu napowietrzania, pomp, mieszadeł, dmuchaw, urządzeń pomiarowych, instalacji do przygotowania i dawkowania koagulantu, instalacji do suszenia osadów.
- czystości studzienek rewizyjnych, komór bloku biologicznego, przepompowni ścieków.

Po uzyskaniu pozytywnych rezultatów ze sprawdzenia wizualnego można przystąpić do rozruchu mechanicznego maszyn i urządzeń wyposażonych w napędy - próby biegu luzem. Przed uruchomieniem agregatu z napędem elektrycznym należy sprawdzić:

- blokadę, sterowanie, sygnalizację i urządzenia pomiarowe,
- smarowanie i chłodzenia urządzeń wraz z ewentualną regulacją,

- przeprowadzić regulacje pod względem mechanicznym.

Zakończenie powyższych czynności z wynikiem pozytywnym pozwala na uruchomienie maszyny lub agregatu na luzie, które należy przeprowadzić zgodnie z wytycznymi producenta, zawartymi w DTR danej maszyny i napędu.

Zakończenie rozruchu mechanicznego z wynikiem pozytywnym powinno być zakończone protokołem, przekazującym część lub całość obiektów i urządzeń do rozruchu hydraulicznego.

5.4.3. Rozruch hydrauliczny

Warunkiem przystąpienia do prób pod obciążeniem wodą jest zakończenie rozruchu mechanicznego urządzeń oraz sprawdzenie wszystkich instalacji wg wytycznych podanych powyżej. Ponadto warunkami przystąpienia do rozruchu hydraulicznego są:

- sprawdzenie wyposażenia oczyszczalni w odpowiedni sprzęt, narzędzia, sprzęt BHP i ppoż.,
- sprawdzenie wyposażenie stanowisk pracy w odpowiednie instrukcje, w tym BHP i ppoż.,
- obsadzenie normatywnych stanowisk w oczyszczalni,
- przeszkolenie załogi w zakresie stosowanej technologii oraz BHP, ppoż. i obsługi urządzeń mechanicznych,
- zabezpieczenie dostawy czynników energetycznych, w tym energii elektrycznej,
- przygotowanie części zamiennych,
- przygotowanie organizacji prowadzenia oczyszczalni ścieków.

Rozruch hydrauliczny dotyczy w szczególności wszystkich obiektów i urządzeń bezpośrednio do transportu i przeróbki ścieków oraz płynnych osadów.

W czasie tej fazy istotną rolę odgrywają zagadnienia hydrauliczne.

Rozruch hydrauliczny musi być przeprowadzony w bezpiecznych warunkach sanitarnych, tj. przy zastosowaniu wody jako medium. W czasie tej fazy sprawdza się szczelność i prawidłowość hydraulicznego funkcjonowania wszystkich obiektów i urządzeń, w tym również przewodów grawitacyjnych i ciśnieniowych.

Celem rozruchu hydraulicznego jest:

- sprawdzenie szczelności i kontrola należytego działania wszystkich obiektów i urządzeń - w tym przewodów grawitacyjnych i ciśnieniowych, za pomocą napełnienia czystą wodą,
- sprawdzenie wzajemnego usytuowania wysokościowego wszystkich poszczególnych obiektów i elementów oraz wielkości spadków koniecznych dla przepływu ścieków i osadów,
- oczyszczenie przewodów i przemycie ich czystą wodą,
- sprawdzenie działania poszczególnych elementów oraz ich regulacja za pomocą przepuszczenia przez urządzenie czystej wody,
- regulacja poziomów przelewów w osadnikach celem zabezpieczenia równomiernego przepływu ścieków w całym przekroju poprzecznym komór przepływowych oraz przez przelewy,
- sprawdzenie parametrów pracy pomp przy pełnym obciążeniu wodą (czas pracy pomp i innych urządzeń technologicznych powinien wynosić 72 godziny, min. 36 godz. pompowania, czas pracy zgarniaczy – min. 50 cykli),
- regulacja urządzeń do sterowania pracą pomp,
- regulacja urządzeń do napowietrzania ścieków pod obciążeniem wodą,
- regulacja armatury,
- regulacja przelewów,

- regulacji poziomów,
- regulacja położenia mieszadeł,
- regulacja zamocowania, ustawienia blokad, wyłączników i sygnalizacji oraz sprawdzenie działania sterowania, AKPiA i elementów pomiarowych,
- stopniowe obciążenie urządzeń ściekami, aż do osiągnięcia pełnego przepływu obliczeniowego oraz ostateczne uregulowanie i sprawdzenie działania uruchamianych obiektów, jak również ustalenie parametrów ich pracy.

5.4.4. Rozruch technologiczny

Zadaniem rozruchu technologicznego jest:

- sprawdzenie działania mechanizmów w warunkach ich rzeczywistego obciążenia ściekami i zanieczyszczeniami;
- doprowadzenie do wytworzenia się prawidłowego przebiegu procesów biologicznych w urządzeniach do biologicznego oczyszczania ścieków.

Warunki rozpoczęcia prób rozruchu technologicznego:

- zakończenie rozruchu technicznego tj. mechanicznego i hydraulicznego,
- zapewnienie dopływu do oczyszczalni ścieków w odpowiedniej ilości i składzie, nie odbiegających zbyt od przyjętych w dokumentacji technicznej,
- zaopatrzenie oczyszczalni w pełny zestaw środków chemicznych,
- dokładne rozpoznanie aktualnej gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych odprowadzających ścieki do będącej w rozruchu oczyszczalni, w szczególności ilości i jakości.

Zadaniem rozruchu komór biologicznych jest:

- stopniowe obciążenie komór ładunkami zanieczyszczeń aż do obciążenia obliczeniowego, w miarę wypracowywania się układu biologicznego oczyszczania,
- doprowadzenie do wytworzenia się osadu czynnego w komorach o dostatecznym stężeniu i o prawidłowych właściwościach,
- stopniowe przystosowanie mikroorganizmów w już wytworzonym środowisku drobnoustrojów do związków trujących bądź bakteriostatycznych, które mogą dostawać się do ścieków,
- systematyczna kontrola przebiegu procesów w poszczególnych obiektach biologicznego oczyszczania,
- ustalenie parametrów pracy i sprawdzenie efektów działania przy pomocy analiz ścieków i osadów.

Harmonogram tych czynności powinien ustalić technolog rozruchu w oparciu o uzyskane doświadczenia (ilość ścieków i ładunek zanieczyszczeń doprowadzony do oczyszczalni, przyrost osadu itp.). W oparciu o rzeczywistą ilość ścieków i osadów dokumentację projektową oraz dane uzyskane od projektanta technolog rozruchu ustali wszystkie pozostałe **parametry technologiczne części biologicznej oczyszczalni (np. stopień recyrkulacji)**.

Efekt końcowy rozruchu części biologicznej polega na zyskaniu wymaganej jakości ścieków na odpływie z oczyszczalni oraz ustabilizowanie się pracy oczyszczalni i jej parametrów technologicznych oraz parametrów ustalonych w dokumentacjach techniczno – ruchowych urządzeń.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Ogólne zasady kontroli jakości podano w ST-00.00 ze szczegółowym uwzględnieniem wytycznych Dokumentacji Projektowej.

Bieżącą kontrolę jakości robót rozruchowych przeprowadza Komisja Rozruchowa. Komisja Rozruchowa odbiera poszczególne fazy rozruchu na podstawie protokółów z przeprowadzonych czynności.

Kontrola jakości wykonania robót polega na sprawdzeniu zgodności wykonania robót z Dokumentacją Projektową, Specyfikacją Techniczną i poleceniami Inżyniera.

Kontroli jakości podlega:

- a) wyposażenie w środki ochrony bhp.,
- b) wyposażenie w środki ochrony ppoż.,
- c) prawidłowości wykonania rozruchu:
- d) oznakowania rurociągów oraz wyposażenia w tablice informacyjne (oznakowania obiektów i procesów technologicznych) oraz tablice informacyjno-ostrzegawcze

Kontrola procesów technologicznych realizowana jest przez technologa rozruchu poprzez:

- *0 pomiar stężenia tlenu,
- *1 pomiar indeksu osadu,
- *2 pomiar stężenia osadu,
- *3 pomiar ładunku zanieczyszczeń na dopływie do komory (BZT5, zaw. og i CHZT).

Program badań kontrolnych powinien być ustalony w niezbędnym zakresie, umożliwiającym przeprowadzenie prawidłowej kontroli obiektów i urządzeń oczyszczalni.

Wyniki badań kontrolnych uzyskane w czasie rozruchu będą podstawą do określenia wielkości obciążenia oraz parametrów pracy i efektów działania poszczególnych obiektów całej oczyszczalni. Pozwalają one również na opracowanie programu bieżącej kontroli pracy oczyszczalni w okresie eksploatacji wstępnej, a następnie - po odpowiednim zaktualizowaniu - stałej eksploatacji oczyszczalni.

Ustala się następujące punkty poboru ścieków i osadów do analiz:

- ścieki
  - *4 ścieki surowe
  - *5 ścieki dowożone
  - *6 ścieki oczyszczone mechanicznie
  - *7 ścieki oczyszczone biologicznie
  - *8 ścieki oczyszczone chemicznie
- osad czynny
  - *9 w komorach biologicznych
- osady
  - osad zagęszczony
  - osad odwodniony
  - osad wysuszony.

Z uwagi na konieczność zachowania ciągłości pracy oczyszczalni ścieków częstotliwość poboru próbek i zakres analityczny należy dostosować do przebiegu rozruchu i obowiązujących przepisów prawnych oraz uzgodnić z Zamawiającym.

7. OBMIAR ROBÓT

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST-00.00 „Wymagania ogólne”.

Rozruch oczyszczalni obejmujący wszystkie fazy traktowany jest jako element jednoczęściowy (niepodzielny) i rozliczany będzie całościowo po jego zakończeniu **1kpl**.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne warunki odbioru robót podano w ST-00.00 „Wymagania ogólne”.

Odbiór robót należy dokonać zgodnie z Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych.

Warunkami uzyskania pozwolenia na eksploatację oczyszczalni są:

- uzyskanie przez oczyszczalnię założonych w projekcie parametrów technologicznych;
- potwierdzenie jakości ścieków na odpływie oraz osadów przez niezależne autoryzowane laboratorium;
- opracowanie sprawozdania z rozruchu, końcowej instrukcji eksploatacji oraz instrukcji stanowiskowych.

Przyjęcie przez Użytkownika oczyszczalni do eksploatacji stałej będzie dokonane komisyjnie w formie odbioru końcowego i protokołu przekazania do eksploatacji, określającego m.in.:

- warunki i zdolność oczyszczania ścieków,
- ostateczną ocenę zrealizowanej oczyszczalni,
- orzeczenie odnośnie jakości i kompletności zrealizowanego zadania inwestycyjnego,
- ocenę wykonanych zadań przez poszczególnych uczestników procesu inwestycyjnego.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Ogólne wymagania dotyczące płatności podano w ST-00.00 „Wymagania ogólne”.

Płatność za wykonanie rozruchu będzie jednorazowa po jego zakończeniu i uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie obiektu.

- rozruch oczyszczalni ścieków

kpl 1

Cena wykonania robót obejmuje:

- wszystkie prace przygotowawcze przed przystąpieniem do rozruchu mechanicznego, w tym oznakowanie rurociągów oraz rozmieszczenie tablic informacyjne i ostrzegawcze dotyczące procesów technologicznych
- szkolenie stanowiskowe załogi w zakresie BHP, P.POŻ
- uzyskanie wszystkich niezbędnych dokumentów potwierdzających prawidłowość wykonanych robót, w tym wykonanie niezbędnych pomiarów i badań laboratoryjnych (lub koszt zlecenia badań),
- przeprowadzenie wszystkich prac regulacyjnych
- wykonanie dokumentacji porozruchowej (w tym również instrukcji obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków),
- uczestniczenie w procesie uzyskiwania przez użytkownika pozwolenia na użytkowanie oczyszczalni.
- prace porządkowe,

---

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

Roboty będą wykonywane w bezpieczny sposób, ściśle i w zgodzie z Polskimi Normami (PN) lub odpowiednimi normami Krajów UE.

Podstawą do wykonania robót są następujące niżej wymienione elementy dokumentacji projektowej, normy oraz inne dokumenty i ustalenia techniczne.

10.1. Elementy dokumentacji projektowej

Podstawą do wykonania robót są następujące elementy dokumentacji projektowej:

- Projekt Budowlany,
- Projekt Wykonawczy,
- Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

10.2. Normy

- PN-IEC 60038/1999, PN-IEC 6000028- Napięcia znormalizowane IEC.
- PN-EN 982:1998, IDT EN 982:1996- Bezpieczeństwo maszyn. Wymagania bezpieczeństwa dotyczące układów hydraulicznych i pneumatycznych i ich elementów. Hydraulika.
- PN-92/N-01255, IDT ISO 3864:1984 -Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa
- PN-92/N-1256.01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-92/N-1256.02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- PN-93/N-01256.03, Zmiany PN-N-01256-3/A1:1997 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona i higiena pracy.
- PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe..
- PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
- PN-N-18001:1999 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy
- PN-78/Z-08002.00 Poprawki 1 BI 3/93 poz. 17. Wykrywacze gazów. Postanowienia ogólne i zakres normy.
- PN-80/Z-08051 Ochrona pracy. System norm w zakresie ochrony pracy. Struktura systemu.
- PN-80/Z-08052 Ochrona pracy. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy. Klasyfikacja.
- PN-88/Z-08054 Bezpieczeństwo pracy. Dermatologiczne środki ochrony osobistej. Klasyfikacja i wymagania.
- PN-83/Z-08300 Ochrona pracy. Procesy produkcyjne. Ogólne wymagania bezpieczeństwa.
- PN-IEC 60364-4-482:1999 IDT IEC 364-4-482:1982 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Dobór środków ochrony w zależności od wpływów zewnętrznych. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-ISO 6790:1996, IDT ISO 6790:1986 Sprzęt i urządzenia do zabezpieczeń przeciwpożarowych i zwalczania pożarów. Symbole graficzne na planach ochrony przeciwpożarowej. Wyszczególnienie.
- PN-ISO 6790/Ak:1997 Sprzęt i urządzenia do zabezpieczeń przeciwpożarowych i zwalczania pożarów. Symbole graficzne na planach ochrony przeciwpożarowej. Wyszczególnienie (Arkusze krajowy).

Część III - Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych

ST-12.00 – Rozruch mechaniczny, hydrauliczny i technologiczny

- PN-ISO 8421-2:1997 IDT ISO 8421-2:1987 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Budowlane środki ochrony przeciwpożarowej.
- PN-ISO 8421-6:1997 IDT ISO 8421-6:1987 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Ewakuacja i środki ewakuacji.
- PN-ISO 8421-7:2000 IDT ISO 8421-7:1987 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Środki
- wykrywania i tłumienia wybuchu.
- PN-91/B-02840 Poprawki 1 BI 5/92 poz. 24 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Nazwy i
- określenia.
- PN-75/M-51000 Sprzęt pożarniczy. Podział i nazwy.
- PN-EN 1869:1999 Koce gaśnicze.
- PN-89/M-51028 Zmiany 1 BI 12/92 poz. 62. Sprzęt pożarniczy. Prądownice wodne do pomp
- pożarniczych.
- PN-EN 3-1:1998 IDT EN 3-1:1996 Gaśnice przenośne. Rodzaje, czas działania, pożary
- testowe grupy A i B.
- PN-EN 3-2:1999 IDT EN 3-2:1996 Gaśnice przenośne. Szczelność, badanie przewodności
- elektrycznej, badanie zagęszczalności, wymagania szczególne.
- PN-EN 3-3:1998 IDT EN 3-3:1994 Gaśnice przenośne. Konstrukcja, wytrzymałość na
- ciśnienie, badania mechaniczne.
- PN-EN 3-4:1999 IDT EN 3-4:1996 Gaśnice przenośne. Wielkości napełnienia i minimalne
- wymagania dotyczące skuteczności gaśniczej.
- PN-EN 3-5+AC:1999, IDT EN 3-5:1996 + AC:1997 Gaśnice przenośne. Wymagania i badania dodatkowe.
- PN-EN 3-6:1997, IDT EN 3-6:1995 Gaśnice przenośne. Postanowienia dotyczące
- weryfikacji zgodności gaśnic przenośnych z EN 3 arkusze od 1 do 5.
- PN-EN 615:1999, IDT EN 615:1994 Ochrona przeciwpożarowa. Środki gaśnicze. Wymagania techniczne dotyczące proszków.
- PN-83/M-74002 Armatura przemysłowa. Znakowanie i rozpoznawcze malowanie.

10.3. Inne

- Katalog Norm Polskich,
- Katalog Norm Branżowych,
- Dokumentacje techniczno ruchowe urządzeń,
- Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych cz.II.,
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane” (Dz.U. nr 89, poz.414),
- Ustawa z dnia 24.10.1974 r „Prawo wodne” (Dz.U. nr 38 poz. 230) z uwzględnieniem wszystkich późniejszych zmian,
- Zbiór instrukcji o eksploatacji, konserwacji i planowo zapobiegawczym remontom oczyszczalni ścieków (Ministerstwo Gospodarki Komunalnej 1967 r),
- Wymogi BHP w projektowaniu rozruchu i eksploatacji obiektów i urządzeń wodno-ściekowych w gospodarce komunalnej CTK-1979 r,

*Część III - Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych**ST-12.00 – Rozruch mechaniczny, hydrauliczny i technologiczny*

- Rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1972 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych i rozbiórkowych (Dz.U. PRL nr 13 z 10 kwietnia 1972 r),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dn. 1.10.1993 rok w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy eksploatacji, remontach i konserwacji sieci kanalizacyjnych (Dz.U. RP NR 96 poz. 437),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w zakładach pracy z dnia 1.12.1989 r (Dz.U. 69/95),
- „Rozruch komunalnych obiektów gospodarki wodno-ściekowej” - Uchwała Nr 11 RM w sprawie ogólnych warunków umów o prace projektowe w budownictwie oraz wykonanie inwestycji, robót i remontów budowlanych (Monitor Polski Nr 8 poz.47 z 1985 roku i Nr 31 poz. 210 oraz z 1988 NR 12 poz.100),
- „Uruchamianie oczyszczalni ścieków”: - artykuł dr inż. Jerzego Zamorskiego z Biura Projektów Budownictwa Komunalnego w Katowicach - 11/1986 „Gospodarka Wodna”,
- Kodeks Pracy.
- Dyrektywa ramowa 89/392/EWG w sprawie rozwiązań technicznych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Dyrektywa ramowa 80/1107/EWG i znowelizowana 88/642/EWG w sprawie ochrony pracowników przez specyficznymi niebezpieczeństwami (ołów, azbest, hałas itp.);
- Dyrektywa 90/270/EWG dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe;
- Dyrektywa 90/394/EWG dotycząca ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z działaniem czynników rakotwórczych;
- Dyrektywa 382/91/EWG dotycząca ochrony pracowników przed niebezpieczeństwem pracy przy azbestie;
- Dyrektywa 88/642/EWG o ochronie przed zagrożeniami czynnikami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi;
- Dyrektywa 90/679/EWG o ochronie pracowników przed czynnikami biologicznymi.